

11.11.2020

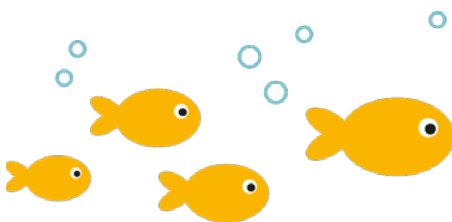
Vantaanjoen kemiallinen tila heikentynyt

Suomen ympäristökeskuksen julkaisema uusin vesien kemiallisen tilan luokitus vei Vantaanjoen ja Keravanjoen alajuoksut tilaltaan hyvää huonommaksi. Pääasiallinen syy tähän on vesistä löytyneet perfluoratut aineet, ns. PFAS-yhdisteet. Ne ovat laajalti käytettyjä pinta-aktiivisia aineita, joilla on suojattu vedeltä ja lialta monenlaisia pintoja niin kodeissa kuin teollisuudessakin. Vantaanjoen vesistöön näitä hitaasti hajoavia aineita tiedetään menneiden vuosien aikana kulkeutuneen mm. sammutus-vaahtojen mukana paloharjoitusalueita ja kaatopaikoilta valumavesissä.

Vesieliöille haitallisia ja vaarallisia PFAS-yhdisteryhmän aineita on lukuisia, ja niistä vaarallisimpien käyttö on jo kielletty tai rajoitettu. Suurista päästöistä ei aina ole kyse, sillä vesistöissä jo milligramman miljoonasosan pitoisuuden on todettu eliöille olevan haitallinen.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry on kantanut huolta Vantaanjoen kemikalisoitumisesta. Joki on pääkaupunkiseudun vararaakavesilähde ja alueen yläjuoksun kunnat saavat pohjavesivarannoista talousvetensä. Vesistöalueella on myös suuri merkitys lähivirkistysalueena yli miljoonalle ihmiselle.

Tänä kesänä yhdistyksessä alkoi ympäristöministeriön Vesiensuojelun tehostamisohjelmasta ja vesiensuojeluyhdistyksen jäsenistöltä rahoitusta saava perfluorattujen PFAS-yhdisteiden jäljittäminen Vantaanjoen vesistöalueella, Vantaanjoen PFAS-hanke. ”On tärkeä tuntea päästölähteet nykyistä paremmin, jotta näiden haitallisten ja vaarallisten aineiden vähentämistoimet voidaan jatkossa kohdistaa kustannustehokkaasti”, kertoo vesiensuojeluyhdistyksen toiminnanjohtaja Anu Oksanen.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

TIEDOTE

2 (2)

11.11.2020

Nyt etsitään PFAS-yhdisteen päästölähteitä

Parhaillaan PFAS-yhdisteitä tutkitaan laajasti eri puolilla vesistöaluetta. Näytteitä otetaan pinta- ja pohjavesistä sekä jätevedenpuhdistamoille tulevista ja siellä puhdistetuista vesistä. Muutamista järvistä ja joista on kalastettu jo ahvenia, joiden lihaksista tutkitaan nämä haitta-aineet. Myös kaupunkialueiden huonevedet huomioidaan tutkimuksessa. Laaja-alaisen näytteenoton tulosten analysointi alkaa ensi vuonna yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa, ja hankkeen tuloksia on lupa odottaa ensi syksynä.

Ympäristölle vaarallisten ja erittäin pysyvien PFAS-yhdisteiden esiintyminen ja kulkeutuminen tunnetaan huonosti. Aineiden laajasta käytöstä ja pysyvyydestä johtuen niistä tarvitaan lisää tietoa. Vantaanjoki on hyvä tutkimuskohde, sillä aikaisemmin siellä todetut pitoisuudet ovat olleet useita vertailujokia selvästi suurempia.

Tutkimushankkeen verkkosivut: vantaanjoki.fi

Lisätietoja antavat:

Toiminnanjohtaja Anu Oksanen,
anu.oksanen@vantaanjoki.fi, p. 050 372 6018

Limnologi Heli Vahtera, heli.vahtera@vantaanjoki.fi,
p. 050 327 0202

Ympäristöasiantuntija Jari Männynsalo,
jari.mannynsalo@vantaanjoki.fi, p. 050 344 4028

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry